

JUPITER.

Poëtarum
fabulis ce-
lebrissimus.

JUPITER, Saturno proximum locum obtinens, eleganti luce conspicuus, & adeo splendidus, ut sæpe cum Venere & Sirio ab imperitis confundatur, & pro Stellâ Primæ Magnitudinis habeatur: Calidus, & humidus live sanguineus, Græcis *Ζεύς* & *Φαίδριος*, Poëtarum fabulis Sapientiam Veterum velantibus, & omnes Planetas, quibus maximas adscribere vires, in Deorum censu collocantibus celeberrimus. Saturnus Planetarum & Deorum summus: Hunc ex Regno suo exturbant tres ex Ope filii, illudque inter se partiti sunt:

*Juppiter Astra; fretum Neptunus; Tartara Pluto;
Regna paterna tenent; tres tria; quisque suum.*

Jupiter calidæ & humidæ est naturæ: Iuno ejus Soror, & conjux: Causam docet Cicero 2. de Natura Deor. & Macrobius lib. 1. cap. 17. in somnio Scipionis. Jupiter est Æther, i. e. Ignis & Mundi Anima; Iuno est Aer & dicitur Soror Jovis, quia iisdem seminibus, quibus Cælum, etiam Aer est procreatus: Conjux, quia Aer Cælo est subiectus, & omnes infinitas ex ipso emissas recipit. Hæc de causâ Iuno sæpe pro Aëre sumitur, ac Jupiter pro Cælo, live Igne, qui aërem regens, ipsius motu ventos generat: Unde Æolus apud Virgilium lib. 1. Æneid. ad Iunonem:

*Tu mihi quodcumque hoc regni, tu sceptrâ, Jovemque
Conciliâs.*

Hoc conciliandi verbo utens acutè monstrat ex caliditate, & humiditate Ventorum Generationes, Aërique motus oriri. Pelle Amalthea Capra, à qua Jupiter nutritus est, obdudum Clypeum sinistra tenet Jupiter, ejusque concussu commovet pluvias. Hinc Virgilius 8. Æneid.

*— — — — — Arcades ipsam
Credunt vidisse Jovem, quum sæpe nigrantem
Ægida concuteret, dextrâ nimboſque cerneret.*

Dextrâ itidem manu fulmina tenere dicitur, quæ hic nimboſ vocat. De Scuto, quod Jovi à Vulcano cufum est, Homerus Iliad. 6. *αἰὲρ ἀγίδα* dixit, ut hic Virgilius, *Ægida concuteret*, Nigrantem vocans, ut Homerus *νεφελῶν*, & tempestates cientem. Sic Jupiter apud Poëtas frequenter pro Cælo; Horat. lib. 1. Od. 1. *Manet sub Jove frigido Venator*, i. e. sub dio. & lib. 3. Od. 10. *Puro numine Jupiter*; i. e. Sereno Cælo. Pro Vento apud Catullum Carm. 4.

*— — — — — Sive utrumque Juppiter
Simul secundus incidisset in pedem.*

Sic Jovis calidam & humidam Naturam Poëta fabulis suis adumbravit. In hoc Planeta autem consideranda occurrunt Motus, Quantitas, Distantia, & Apogei ac Perigei Mutatio.

Motus est vel Diurnus, vel Periodicus, aut Annuus, i. e. Periodi suæ decursu proprium suum Annum Planetarium absolvens.

Diurnum ratione Eccentrici, & Epicycli se movet
In Eccentrico quotidie per 4. min. 59. secund. 15. tert. 49. quart. & 53. quinta.
In Epicyclo quotidie per 54. minuta. 9. secund. 3. tert. 47. quarta; & 31. quinta.

Periodicus conficit suum cursum Ratione Longitudinis & Ratione Latitudinis.

Ratione Longitudinis Periodum suum absolvit

In Eccentrici Longitudine
Sub Zodiaci annis Ægyptiis 11: diebus 315: hor. 15: min. 2. secund. 10. tert. 30.
Sub Sphærâ Octavâ 11: Annis: 317. diebus: 14. horis: 49. min. 31. sec. 56. tert.
In Epicycli Longitudine diebus 398. id est anno 1: diebus 33: horis 21: minutis 13: secundis 15: & 33. tertiis.

Ratione Latitudinis

Commoratio Eccentrici
In Septentrionali Medietate est sex annorum & quinque mensium.
In Meridionali Medietate est quinque annorum, & septem mensium.
Deviation Epicycli secundum Alphonsinos est

In Medietatibus Septentrionalis
Apogeo 1. grad. 5. min.
Perigeo 2. grad. 5. min.
In Medietatibus Meridionalis
Apogeo grad. 1: min. 4.
Perigeo grad. 2. min. 8.
qui Calculus juxta Prutenicas Tabulas ratione minorum variat.

Quantitas. Licet Saturninus Orbis magnitudine suâ Jovialem multum exsuperet, Corpus tamen Jovis Saturni molem magnitudine suâ superare tradunt, cum Planeta ille 95. vicibus Terrenam Molem excedere, & hic 91. vicibus tantum Terrâ major esse dicatur: Diameter enim Jovialis Corporis est longa 4. Diametros Terræ live 7862. Milliaria Germanica, & Saturni Corpus per 4. Diametros Terræ, live 7740. Milliaria Germanica Diametrum suum extendit, sic ut Saturnini Corporis Circumferentia sit 24325. Milliarium Germanicorum, & Jovialis Moleſ ambitus faciat 24711. Milliaria Germanica. Alii aliter censent. Vide in TYPO, cui titulus CORPORUM COELESTIUM MAGNITUDINES, Pag. 72. Diameter Jovis ad Diametrum Terræ proportionem habet quadruplam superpartientem quatuor septimas: Ideo nullus

Motus.

Diurnus.

Periodicus.

Ratione
Longitudi-
nis.

Latitudinis.

Quantitas.

nullus Planeta Jove major est quam Sol, adeo ut Cardanus Jovem 108. vicibus Terrâ majorem statuatur.

Distantia à Terrâ, quoad remotionem, & propinquitatem Jovis: qui ratione Eccentrici sui in primis gradibus Libræ remotissimum à Terrestri Sphærâ intervallum obtinet, atque in primis gradibus Arietis ratione Epicycli sui proximum à Terreno Globo interitum nanciscitur. Distantia ejus Maxima, Media, & Minima suis calculis definita sunt in Descriptione TYPI, sub titulo TYCHONIS BRAHE CALCULUS &c. Pag. 61. 62.

Apogei, & Perigei Mutatio in aliorum Signorum loca translatorum. Quo tempore Ptolemaeus floruit, Jovis Apogæum in 11. gradu Virginis, & Perigæum in 11. gradu Piscium constitutum fuisse, ejus observationes docuerunt. Utrumque ex his locis suis, illud in Libram, & hoc in Arietem migravit, ut Copernicus suâ ætate Apogæum Joviale in 6. gradu & 21. min. Libræ, ac Perigæum in 6. gradu & 21. min. Piscium deprehenderit. Argolus illud anno 1643. in 8. gradu, & 21. min. Libræ, atque hoc in 8. gradu, & 21. minuto Arietis versatum fuisse dicit.

MARS tertius inter Planetas Superiores Mercurio, Luna, Venere, & Terrâ Major, Stellis Sextæ Magnitudinis, ut & reliquis Stellis Majoribus, atque exteris Planetis Minor, rutilante suo colore, & splendore Naturæ suæ vehementer calidæ & siccæ indicium facit, & Cholericum suum Temperamentum prodit, quibusdam Herculis Sidus, Græcis *ἀρης*, & *μαρς* Belli præfex & moderator apud Ethnicos & Poetas, ac militiæ Numen famosissimum, in cujus Theoriâ notari volunt Motus, Quantitas, Distantia & Apogei, ac Perigei Mutatio.

MOTVS hujus Planete Inextricabilis secundum Plinium, est vel Diurnus, vel Periodicus.

Diurnus Motus, qui conficitur.
In Eccentrico, est singulis diebus 31. minorum: 26. secund. 39. tert. 23. quart. 19. quint.

In Epicyclo est 27. minorum: 41. secund. 40. tert. 23. quart. 19. quint.
Periodicus vel Longitudinis vel Latitudinis ratione.

Longitudinis ratione periodum suam circumducit
In Eccentrico suo
Sub Zodiaci anno 1: diebus 321: horis 22. minutis 19: secund. 49: tert. 48.
Sub Sphærâ Octavâ anno 1: diebus 321: horis 23: minutis 31: secundis 56: tertiis 49.
In Epicyclo diebus 779. h. e. annis 2. diebus 49. horis 22. minutis 28. secund. 57. tert. 26.

Latitudinis ratione in Zodiaco commoratur inæqualiter, permanens
In Septentrionali Plagâ diutius,
In Meridionali Plagâ non tamdiu.

QUANTITAS, quâ Martis Corporea Moles Terræ magnitudinem semel tantum, & unâ sextâ parte exsuperat, utpote cujus Diameter cum Terrestri Orbis Diametro collata, scilicet sextam Proportionem habeat, qualis est 7. ad 6. qui septenarius numerus senarius semel continet, & præterea adhuc unam sextam ejus partem. Martis igitur Diameter complectitur 1. Diametrum Terræ h. e. 2006. Milliaria Germanica, & prodit Circumferentiam 3. Diametrum Terræ, live 6306. Milliarium Germanicorum. Confule TYPI, cuius inscriptio CORPORUM MAGNITUDINES Pag. 72.

DISTANTIA Martis à Terrâ remotioris, aut eidem propinquoſioris, qui postremos Leonis in Signifero gradus postquam ingressus est, in longillimo à Terrâ intervallo deprehenditur, ac proximam ab eadem distantiam acquirit, quando in postremis Aquarii Gradibus cum Eccentrico suo versatur. Distantiam ejus Summam, Mediam, & Infimam describit TYCHONIS BRAHE CALCULUS PLANETARUM &c. Pag. 61.

Apogei & Perigei Mutatio, quorum illud à Ptolemaeo in 25. gradu Cancræ, & hoc in 25. gradu Capricorni observatum est. Illud verò Copernicus suo tempore in 27. gradu & 1. min. Leonis, & hoc in oppositi Aquarii eodem gradu & minuto invenit, quod anno 1643. fuit in 29. gradu, & 49. minuto Aquarii, sicut & Apogæum in eodem gradu & minuto Leonis, ut Argolus in Pandefio Sphærico docet.

TYPI SUPERIORUM TRIUM PLANETARUM THEORIAM EXHIBENTIS EXPOSITIO.

A. TERRA, CENTRUM MUNDI.

AHZZFYH. ECLIPTICA, sive ZODIACUS, ex Centro Mundi A descriptus, in suos gradus distributus, & duodecim Signis Cælestibus notatus, quorum quodvis 30. gradus comprehendit.

B. CENTRUM ECCENTRICI Epicyclum, in quo Planeta vehitur, Deserentis.

DNEAD. Circulus Eccentricus Deserens Epicyclum trium Planetarum Superiorum, qui ex Centro B circumducitur Epicyclum Planete circumfert.

C. CENTRUM CIRCULI ÆQUANTIS eandem distantiam habens à Centro Eccentrici B. quam hoc

ipsum Centrum Eccentrici B. habet à Terrâ sive Centro Mundi A.

GXOXBG. CIRCULUS, seu ORBIS ÆQUANTIS MOTUS TRIUM PLANETARUM SUPERIORUM REGULARES, ejusdem cum Eccentrico Circulo magnitudinis, sive cum eodem illo Circulo Eccentrico, ejusdem longitudinis Diametrum, aut Semidiametrum habens, ita ut Semidiameter BD, Eccentrici DNEAD, & Semidiametros CG Æquantis GXOXBG. unius & ejusdem sint Longitudinis, & Æquans in Plano eodem cum Eccentrico consistat. Uſus autem hujus Circuli Æquantis est, ut horum trium Planetarum Motus in

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.

Quæſ.